

Feliks Ptaszyński

Współpraca konserwatorów zabytków krajów socjalistycznych

Ochrona Zabytków 32/1 (124), 70-71

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

UNESCO-ICOM; uproszczony i jednolity system dokumentacji będzie obowiązujący w narodowych instytucjach muzeologicznych oraz bibliografii z tego zakresu; — utworzenie przez Centre de Documentation UNESCO-ICOM oraz przewodniczącego grupy roboczej do spraw bibliografii przy Międzynarodowym Komitecie Dokumentacji ICOM zespołu, któ-

ry będzie współuczestniczył w pracach nad nowym systemem dokumentacji (tezauryssy), dyrekcja Centre de Documentation UNESCO-ICOM została zobowiązana do przedstawienia w 1979 r. wyników podjętych prac; nowy system zostanie zastosowany w 12 tomie *Bibliographie muséologique internationale*;
— zgromadzenie materiałów do 11 tomu

bibliografii za rok 1977 do końca listopada 1978 r.; opracowanie nadesłanych narodowych bibliografii do końca stycznia 1979 r. z zaleceniem tłumaczenia tytułów prac na język angielski lub francuski oraz w koniecznych wypadkach adnotacji;
— przyjęcie jako kryterium doboru tytułów prac o wartościach trwałych i znaczących dla muzeologii światowej.

Beata Wilde

WSPÓLPRACA KONSERWATORÓW ZABYTKÓW KRAJÓW SOCJALISTYCZNYCH

W dniach od 10 do 14 października 1978 r. odbyło się w Warszawie pierwsze posiedzenie Grupy Roboczej Krajów Socjalistycznych do Spraw Konserwacji Zabytków Historii, Kultury i Muzealiów. Stanowiło ono realizację ogólnych zasad współdziałania ustalonych na naradzie ekspertów ministerstw kultury krajów socjalistycznych w sprawie organizacji współpracy w dziedzinie rozwoju i wzmocnienia materialno-technicznej bazy kultury — Moskwa 26—27 lipca 1977 r. Postanowiono wówczas utworzyć grupy robocze dla opracowania propozycji dotyczących zasadniczych problemów rozwoju materialno-technicznej bazy kultury; Polsce powierzono organizację grupy roboczej dotyczącej konserwacji zabytków. Postanowienie to jest niewątpliwie wyrazem uznania dla dorobku polskich konserwatorów zabytków i wcześniejszych wysiłków organizacyjnych, zmierzających do rozwijania i pogłębiania współpracy krajów socjalistycznych; postulaty w sprawie powołania grupy roboczej do koordynowania i organizowania prac służących realizacji zadań konserwatorskich sprecyzowane zostały w ustaleniach dokonanych podczas pierwszej narady dyrektorów przedsiębiorstw i instytucji konserwatorskich państw socjalistycznych, zorganizowanej w Warszawie w dniach od 21 do 27 marca 1977 r. z okazji XXV-lecia PP Pracowni Konserwacji Zabytków.

W pierwszym posiedzeniu Grupy Roboczej krajów socjalistycznych uczestniczyły delegacje ośmiu krajów, którym przewodniczyli: A. Paliczew — z-ca dyrektora Narodowego Instytutu Pomników Kultury, Bułgaria; M. Jurka — dyrektor Słowackiego Instytutu Ochrony Zabytków i Przyrody, Czechosłowacja; E. Capablanca — dyrektor Departamentu Zabytków Ministerstwa Kultury i Sztuki, Kuba; L. Bałdandorziin — referent ds. ochrony zabytków historii i kultury w Ministerstwie Kultury, Mongolia; L. Deiters — Generalny Konserwator Instytutu Ochrony Zabytków, NRD; W. Zin — podsekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Sztuki, Generalny Konserwator Zabytków, Polska; I. Tillingier — dyrektor Głównego Inspektoratu Konserwacji Zabytków, Węgry oraz A. Czekmariow — dyrektor Wszeczwiązkowego Kombinat Naukowo-Konserwatorskiego Ministerstwa Kultury, ZSRR. W obradach, którym przewodniczył prof. dr Wiktor Zin, brali także udział członkowie Rady Naukowej PKZ.

Prof. dr Wiktor Zin wygłosił referat określający cele i zadania Grupy Roboczej. Zagadnieniom organizacji współdziałania poświęcona była wypowiedź dr. Tadeusza Po-

laka, a problemy współdziałania międzynarodowego w zakresie informacji konserwatorskiej zreferował prof. dr Wojciech Kalinowski. W toku obrad omówiono zaproponowane przez organizatorów — delegację PRL — wstępną koncepcję działalności Grupy Roboczej wraz z projektem regulaminu i propozycjami podziału zadań — tematów roboczych dla poszczególnych krajów. Opierając się na wypowiedziach przedstawicieli wszystkich krajów uczestniczących w naradzie, dokonano ustaleń wytyczających kierunku dalszego działania.

Przedstawiciele krajów socjalistycznych podjęli zasadnicze decyzje organizacyjne oraz ustalili plan pracy. Sekretarzem Generalnym Grupy Roboczej wybrany został dr Tadeusz Polak — dyrektor naczelny Zarządu PKZ, który kierować będzie pracami pomiędzy posiedzeniami Grupy Roboczej.

W planie pracy na lata 1978—1980 przewidziano rozwijanie działalności w kilkunastu tematach z uwzględnieniem głównie problemów materialno-technicznych, np.: metody i technika ewidencji zabytków

(CSRS), technika i materiały stosowane przy konserwacji zabytków architektury, parków, sztuki i rzemiosła artystycznego oraz zabytków ruchomych (NRD), zabezpieczenie techniczne i formy działania w celu popularyzacji dóbr kultury (WRL). Polsce powierzono tematy: 1) organizacja i ekonomika przedsiębiorstw konserwatorskich, 2) informacja w dziedzinie robót konserwatorskich (terminologia, wydawnictwa, organizacja, technika itp.), 3) szkolenie kadr konserwatorskich.

W opracowaniu każdego tematu współpracują inne kraje socjalistyczne. Uczestnicy narady uznali również za celowe przeprowadzenie wspólnych robót konserwatorskich i podejmą starania w celu wytypowania obiektów dla wspólnych prac.

W myśl przyjętego regulaminu międzynarodowe narady Grupy Roboczej odbywać się będą corocznie w innym kraju. Językiem roboczym będzie język rosyjski, z tym że każda delegacja we własnym zakresie zapewni tłumaczenie ze swojego języka na język roboczy oraz z roboczego na język własny. Delegacja Bułgarii wyraziła zgodę na zorganizowanie następnej, drugiej nie-

1. Uczestnicy obrad Grupy Roboczej Krajów Socjalistycznych do Spraw Konserwacji Zabytków Historii, Kultury i Muzealiów

2. Uczestnicy posiedzenia Grupy Roboczej w czasie zwiedzania Zamku Królewskiego w Warszawie (zdjęcia: A. Juszczyk)

dzynarodowej narady w Sofii w drugim półroczu 1979 r. Wstępny porządek obrad przewiduje m.in. rozpatrzenie i przyjęcie statutu Sekretarza Generalnego i Sekretariatu, informacje o postępie prac w realizowaniu ustalonych zadań oraz opracowanie planu działania na lata 1981—1985.

Członkowie delegacji zagranicznych w czasie pobytu w Polsce zapoznani zostali z działalnością konserwatorską na Zamku Królewskim w Warszawie oraz we Fromborku, Malborku i Gdańsku. Organizacja robót, metodyka i mistrzostwo rzemieślników spotkały się z dużym uznaniem gości.

Wspólny, dwudniowy wyjazd (11—13.X. 1978) był także okazją do nawiązania ścisłych więzi w zespole, który rozwijać będzie dalszą współpracę. Wzruszającym akcentem było wręczenie członkowi delegacji radzieckiej I. P. Gorinowi medalu pamiątkowego w Malborku i Gdańsku, z okazji jego udziału w walkach o wyzwolenie tych ziem w 1945 r.

Uroczyste podpisanie protokołu z obrad nastąpiło w dniu 14.X.1978 r. z udziałem wszystkich członków delegacji oraz przedstawicieli władz PRL na spotkaniu u wiceministra kultury i sztuki i przewodniczącego delegacji polskiej prof. dr. Wiktora Zina. Uczestnicy narady podkreślili zarówno dorobek merytoryczny wynikający z zaangażowania w pracach wszystkich członków delegacji, jak również sprawność organizacyjną pierwszej narady Grupy Roboczej, którą zapewnił Zarząd PKZ wraz z Ośrodkiem Informacji i Oddziałem „Zamek” w Warszawie oraz Oddziałem PKZ w Gdańsku.

Wytyczone kierunki współdziałania krajów socjalistycznych w zakresie rozwijania materialno-technicznej bazy w dziedzinie konserwacji zabytków są ważnym wzbogaceniem i poszerzeniem dotychczasowych form współpracy prowadzonych w organizacjach międzynarodowych, uczelniach, i innych instytucjach zasłużonych dla ochrony ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturalnego. Pierwsza narada Grupy Roboczej Krajów Socjalistycznych ds. Konserwacji Zabytków Historii, Kultury i Muzealiów stanowi kontynuację dotychczasowej współpracy i otwiera nowy etap współdziałania prowadzonego na zasadach wzajemnej pomocy i wzajemnych korzyści.

Feliks Ptaszyński

ODBUDOWA ZAMKU KRÓLEWSKIEGO W WARSZAWIE W LATACH 1971—1978 — WYSTAWA W WARSZAWIE

W dniu 16 października 1978 r. otwarto w Warszawie, w niedawno odrestaurowanym budynku Podchorążówki (Łazienki), wystawę poświęconą odbudowie Zamku Królewskiego w latach 1971—1978. Ekspozycję przygotowały: Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie, Muzeum Narodowe oraz PP Pracownie Konserwacji Zabytków.

Wystawa została otwarta w okresie, kiedy odbudowa Zamku Królewskiego znajduje się na drugim etapie trudnych prac wykonawczych. Chociaż niektóre z sal zamkowych, np. Balowa, Rycerska, Audiencjonalna czy Gabinet Marmurowy, są już częściowo urządzone, to jednak pozostało jeszcze wiele do zrobienia, aby oddać Zamek społeczeństwu. Wystawa w Podchorążówce stara się nam ten termin przybliżyć, ukazując w 20 salach prawie wszystkie sprawy związane z odbudową Zamku.

O dziejach siedmioletniej odbudowy, od chwili podjęcia decyzji 20 stycznia 1971 r., przypominają pierwsze sale ekspozycji,

1. Dar rządu ZSRR — arras z pierwszej połowy XVI w. (Bruksela)